

Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana

kopie: Ministerstvo spravedlnosti
Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Praha 6. 10. 2014
AS 14/32

Česká rada dětí a mládeže

Senovážné nám. 977/24
116 47 Praha 1

telefon: 211 222 860

fax: 272 049 680

e-mail: sekretariat@crdm.cz

web: www.crdm.cz

číslo registrace: VS/1-

1/36517/98-R

ze dne: 23. 6. 1998

IČ: 683 79 439

bankovní spojení:

ČSOB, a.s.,

pobočka Praha 1,

Jeruzalémská 962/3,

č. účtu 133 070 299 / 0300

Vážený pane premiére,

obracím se na Vás jako představitel České rady dětí a mládeže, spolku sdružujícího 98 členských organizací s více jak 200 000 členy, převážně z řad dětí a mládeže, abychom vyjádřili znepokojení a nesouhlas s chystanou novelou občanského zákoníku připravovanou Ministerstvem spravedlnosti ČR.

Rekodifikace soukromého práva, jež vstoupila v účinnost 1. ledna letošního roku, vnesla do naší činnosti mnoho nového a znamenala nutnost vyrovnat se s řadou změn. Činila tak ovšem s respektem k naší práci a jejímu poslání a byla s námi v procesu přípravy diskutována. Oproti tomu novela připravovaná pod vedením prvního náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Roberta Pelikána, Ph.D. a jím vedené úzké (pětičlenné resp. nyní již jen tříčlenné) komise představuje pro působení našich organizací citelné komplikace. Není přehnané říci, že novela omezuje spolkovou samosprávu a představuje zásah do vnitřního uspořádání spolků, ke kterému stát nepřistupoval ani v dobách absolutistického Rakouska-Uherska nebo komunistického režimu. I v těchto časech si mohly spolky upravit svou vnitřní správu dle vlastního uvážení.

Navrhovaná úprava nerespektuje Listinou základních práv garantovaný princip svobody vnitřního života spolků, opakovaně potvrzovaný judikaturou Ústavního a Nejvyššího soudu. Namísto toho ukládá spolkům nová opatření byrokratické povahy, která zatíží a v některých případech až ochromí jejich činnost. Platí to například o zamýšlené povinnosti zavést jako povinný orgán členskou schůzi, která je u organizací s tisíci či dokonce desítkami tisíc mnohdy nezletilých členů prakticky neuskutečnitelná. Uvedení tohoto kroku do praxe by znamenalo neúnosný růst finanční i organizační náročnosti provozu takových organizací.

Novela dále nastavuje odlišná pravidla pro spolky zakládané po nabytí její účinnosti oproti těm stávajícím. Zejména pro početné spolky, které fungují na bázi mnoha pobočných spolků, to znamená těžko řešitelnou situaci, kdy se určitá část členů bude těšit zcela odlišné míře vnitřní volnosti nežli ostatní, přestože si mají být v rámci organizace rovni.

Ministerstvo spravedlnosti chce také odebrat nezletilým osobám možnost členství ve volených orgánech, což jde proti stěžejním principům naší práce, tedy snaze umožnit mládeži podílet se na správě svých záležitostí. Zároveň tím vzniká z právního hlediska absurdní situace, kdy nezletilí sice nesmějí mít zástupce v orgánech spolku, ale budou tvořit velkou část členské schůze, která je těmto orgánům nadřazena.

Výčet by mohl pokračovat dále, nicméně styčným bodem našich výhrad je snaha ministerstva spravedlnosti omezit svobodu spolků souborem krátkozrakých, formalistických nařízení.

Návrh novely – v oblasti spolkové úpravy, ale i v dalších oblastech (např. změna obecných ustanovení o právnických osobách) – je krokem pro nás nepochopitelným a příčí se principům fungování demokratického právního státu, přistupuje-li k němu ministerstvo pouhých několik měsíců po účinnosti rozsáhlé a mnoho let připravované rekodifikaci civilního práva, kdy spolky za vynaložení velikého úsilí již upravily své stanovy a novému zákoníku v řadě ohledů přizpůsobily své vnitřní poměry, vyškolily své pracovníky a dobrovolníky. Nyní by byly nuceny k další rozsáhlé, náročné a drahé adaptaci na novou změnu zákonné úpravy.

Považujeme za nepřijatelné, aby konsenzus ohledně úpravy spolkového práva v novém občanském zákoníku, který byl výsledkem mnohaletého intenzivního dialogu mezi ministerstvem spravedlnosti a spolkovým sektorem, a na kterém byla i shoda široké a reprezentativní skupiny odborníků v oblasti civilního a spolkového práva, nyní ministerstvo změnou svého názoru pohřbilo.

Vážený pane premiére, letos v únoru jsme s nadějí četli slova v Programovém prohlášení vlády ČR, že Vámi vedený kabinet se zasadí o „rozvoj občanské společnosti, činnost nestátních neziskových organizací a účast občanů na rozhodování a správě veřejných záležitostí“. Z pohledu organizací zaměřených na práci s dětmi a mládeží však novela navrhovaná ministerstvem spravedlnosti rozvoj občanské společnosti omezuje, činnost neziskových organizací komplikuje a účast občanů na řízení svých spolků nesmyslně svazuje.

Apelujeme na Vás proto, s veškerým respektem k Vaší nelehké a zodpovědné práci, abyste zabránil změnám, které negativně ovlivní statisíce dětí, rodičů, pracovníků a dobrovolníků sdružených v námi zastoupených spolcích.

S úctou,

Ing. Aleš Sedláček v. r.
předseda ČRDM